



**Miljø- og
Ligestillingsministeriet**
Departementet

Rent drikkevand og sikker
kemi
J.nr. 2024 - 10603
Ref. DOBLE
Den 6. december 2024
MIM 130-24

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til funktionel forkromning af maskindele i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af stoffet chromtrioxid til funktionel forkromning af maskindele i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslagene giver tilladelse til fortsat anvendelse til 20 virksomheder fra Tyskland og Spanien. Tilladelserne gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet i enten 7 eller 9 år afhængigt af anvendelsen. Forslagene forventes drøftet og sat til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 17. december 2024. Forslagene forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslagene forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. Kommissionen har fastsat krav om monitorering af arbejdstagers udsættelse og yderligere risikohåndteringsforanstaltninger til alle virksomhederne for sikre, at udsættelsen af arbejdstagere minimeres. Vurderingen af kræfttrisikoen for arbejdstager er usikker, og det er ikke muligt at vurdere om virksomhedernes anvendelse af risikoforanstaltninger og anvendelsesforhold, samt kommissionens krav til yderligere risikohåndteringsforanstaltninger vil leve op til de danske arbejdsmiljøkrav. Kommissionen har fastsat krav om måling af udledning til miljøet. Sammen med målingerne vurderes de anvendte risikohåndteringsforanstaltninger at leve op til de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. I de konkrete sager drejer det sig i alle tilfælde om specifikke anvendelser af stoffet, hvor der ikke findes alternativer. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges afgørende vægt på, at der tilvejebringes bedre dokumentation for, om risikohåndteringsforanstaltninger lever op til de danske arbejdsmiljøkrav, og at risikohåndteringsforanstaltningerne er tilstrækkelige til at sikre en eksponering af de ansatte, som ligger under den danske grænseværdi for chromtrioxid.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til funktionel forkromning af maskindele.

Forslagene er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslagene har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslagene behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslagene forventes drøftet og sat til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 16. december 2024.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslagene til gennemførelsesretsakter vedrører forvaltningsafgørelser, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgninger fra

- de tyske virksomheder Hartchrom Beck GmbH, Heinrich Schnarr GmbH, Kreft & Röhrig GmbH, Rudolf Jatzke Galvanik-Hartchrom Günter Holthöfer GmbH & Co. KG, Johann Maffei GmbH & Co. KG, Schornberg Galvanik GmbH og Wissing Hartchrom GmbH, samt
- de spanske virksomheder Tecnocrom S.A., Allion Española S.A., Cromado Industrial Sarrasin S.L., Cromecal S.L., Talleres Acro S. L., Durokrom S.L., IkanKronitek S.L., Cromo Duro Anfer

S.A., Giroclad S.L., Ovidicrom S.L., Rectificados del Val S.A., Requel S.L., Talleres Durocrom S.L. og Talleres Gumila S.L.,
om fortsat anvendelse af op til 142 tons chromtrioxid om året:

1. til funktionel forkromning af akser og rotationssymmetriske komponenter, samt komponenter med kompleks tredimensionel form, der fordrer henholdsvis lav overfladefriktion under smøring og høj slidbestandighed (for de tyske virksomheder), og
2. til funktionel forkromning af dele med mindst én symmetriakse og enkel overfladegeometri, samt forkromning af dele med kompleks overfladegeometri, og som kræver brug af en hjælpeanode (for de spanske virksomheder).

Virksomhederne fremsendte d. 18. februar 2022 ansøgninger om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelser. Ansøgningerne har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som d. 1. december 2023 og d. 20. juni 2023 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. For alle virksomhederne konkluderede udvalget, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningerne, ikke er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere. For alle virksomheder anbefalede RAC, at der implementeres yderligere risikohåndteringsforanstaltninger, at arbejdstageres eksponering i godkendelsesperioden dokumenteres i måleprogrammer, og at der indføres måleprogrammer for udledningen til miljøet. Endelig er det et krav til alle virksomheder, at de bruger informationerne indsamlet via deres måleprogrammer til at vurdere om risikohåndteringsforanstaltningerne og anvendelsesforholdene er passende og effektive.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne. For alle virksomheder findes der alternativer i EU for nogle af anvendelserne. For alle virksomheder anbefaler SEAC en godkendelsesperiode på 7 år, for at kunne evaluere om virksomheden har nedbragt deres udledning tilstrækkeligt. For Tecnocrom S.A., Allion Española S.A., Cromado Industrial Sarrasin S.L., Cromecal S.L., Talleres Acro S. L., Durokrom S.L., IkanKronitek S.L., Cromo Duro Anfer S.A., Giroclad S.L., Ovidicrom S.L., Rectificados del Val S.A., Requel S.L., Talleres Durocrom S.L., Talleres Gumila S.L. anbefaler SEAC en godkendelsesperiode på 9 år for de anvendelser, der indebærer brug af hjælpeanode. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgerne har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet.

Kommissionen anbefaler på den baggrund, at der gives godkendelse med frist for fornyet vurdering indtil

- maj 2029 for Hartchrom Beck GmbH, Heinrich Schnarr GmbH, Krefte & Röhrig GmbH, Rudolf Jatzke Galvanik-Hartchrom Günter Holthöfer GmbH & Co. KG, Johann Maffei GmbH & Co. KG, Schornberg Galvanik GmbH og Wissing Hartchrom GmbH, og
- februar 2029, og februar 2031 i de tilfælde, hvor der gøres brug af hjælpeanode, for Tecnocrom S.A., Allion Española S.A., Cromado Industrial Sarrasin S.L., Cromecal S.L., Talleres Acro S. L., Durokrom S.L., IkanKronitek S.L., Cromo Duro Anfer S.A., Giroclad S.L., Ovidicrom S.L., Rectificados del Val S.A., Requel S.L., Talleres Durocrom S.L. og Talleres Gumila S.L.,

under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgerne har beskrevet. Derudover er det en forudsætning, at virksomhederne gennemfører de risikohåndteringsforanstaltninger, som RAC har anbefalet for at begrænse udsættelsen for arbejdstagere og miljø sammen med de anbefalede måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse og for udledningen til miljøet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene til gennemførelsesretsakter.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslagene har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslagene har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslagene skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser. En vedtagelse af forslagene skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget. Forbrugerrådet Tænk har kommenteret, at de kan ikke støtte anvendelsen af chromtrioxid til brug i forbrugerprodukter. De påpeger, at stofferne kan ende i affaldsfasen eller blive udledt til miljøet, samt at de ikke anser anvendelserne for at være essentielle. Regeringen vurderer, at de anvendelser, der er ansøgt om, er industrielle anvendelser. Chromtrioxid findes ikke i de færdige produkter, og der er derfor ikke tale om anvendelser i forbrugerprodukter. I ansøgningerne har virksomhederne redegjort for, at den udledning af chromtrioxid, der er fra virksomheden, ikke udgør en uacceptabel risiko for befolkningen, der bor i nærheden af fabrikken. Vurderingen af om noget er essentielt, er ikke et kriterie i REACH-forordningen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslagene blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslagene til gennemførelsesretsakter tager udgangspunkt i, at ansøgerne skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav.

Nogle af de målte og estimerede udsættelsesniveauer af chromtrioxid i virksomhederne er højere end den gældende danske grænseværdi for chromtrioxid. Ansøgningerne gælder desuden for så mange virksomheder og lokaliteter, at de vanskeligt kan vurderes samlet. Det er uklart, om der anvendes de samme risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold for de samme arbejdsprocesser på alle virksomheder. Vurderingerne af kræfttrisikoen på virksomhederne er derfor usikre, og det ikke er muligt at afgøre om risikohåndteringsforanstaltningerne og anvendelsesforholdene på virksomhederne lever op til kravene i den danske arbejdsmiljølovgivning. I begge ansøgninger skal der fremlægges bedre dokumentation for de ansattes udsættelse for chromtrioxid, for at det kan afklares, om der er behov for skærpede krav til risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold hos virksomhederne.

Regeringen støtter RACs anbefaling om, at der pålægges krav om yderligere risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, og at der indføres måleprogrammer for eksponering af medarbejdere og udledning til miljøet. De pålagte krav til virksomhederne vil sikre, at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold i alle virksomhederne sikrer, at virksomhederne lever op til de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet.

Regeringen støtter forslaget, idet der lægges afgørende vægt på, at der tilvejebringes bedre dokumentation for, om risikohåndteringsforanstaltninger lever op til de danske arbejdsmiljøkrav, og at risikohåndteringsforanstaltningerne er tilstrækkelige til at sikre en eksponering af de ansatte, som ligger under den danske grænseværdi for chromtrioxid.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.